

Seat No. : _____

FC-123

February-2025

B.A., Sem.-I

Minor-DSC-M-ECO-113 : Economics (Elementary Economics-I) (NEP)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. પ્રો. રોબિન્સે આપેલી અર્થશાસ્ત્રની અછતલક્ષી વ્યાખ્યા ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો. 10

અથવા

1. મૂલ્ય અને કિંમત એટલે શું ? મૂલ્ય અને કિંમત વચ્ચેનો તફાવત સમજાવી મૂલ્યના વિરોધાભાસની ચર્ચા કરો. 10

2. માંગનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવી તેના અપવાદો ચર્ચો. 10

અથવા

2. માંગનું વિસ્તરણ-સંકોચન અને વધારો-ઘટાડો આકૃતિઓની મદદથી સમજાવો. 10

3. પુરવઠો એટલે શું ? પુરવઠાનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 10

અથવા

3. પુરવઠા અને જથ્થા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવી પુરવઠાનાં વિવિધ નિર્ણાયક પરિબલો ચર્ચો. 10

4. બજાર એટલે શું ? બજારનાં વિવિધ કાર્યો ચર્ચો. 10

અથવા

4. માંગ અને પુરવઠાની મદદથી બજારમાં કિંમત નિર્ધારણ સમજાવો. 10

5. નીચેના બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ગમે તે દસ) 10

(1) કયા અર્થશાસ્ત્રીએ અર્થશાસ્ત્રની કલ્યાણલક્ષી વ્યાખ્યા આપી છે ?

(a) સેમ્યુલસન

(b) એડમ સ્મિથ

(c) માર્શલ

- (2) તુષ્ટિગુણનો ખ્યાલ _____ છે.
 (a) આત્મલક્ષી (b) સાપેક્ષ (c) (a) અને (b) બંને
- (3) ચાની કિંમત અને કોફીની માંગ વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવતી માંગ રેખા _____ હોય છે.
 (a) ધન ઢાળવાળી (b) ઋણ ઢાળવાળી (c) આડી ધરીને સમાંતર
- (4) કિંમત ઘટતાં ગ્રાહકની વાસ્તવિક આવક _____ .
 (a) વધે છે (b) ઘટે છે (c) સ્થિર રહે છે
- (5) પુરવઠાનું વિસ્તરણ અને સંકોચન એ પુરવઠામાં થતા _____ ફેરફારો છે.
 (a) કિંમત પ્રેરિત (b) અન્ય પરિબલો પ્રેરિત (c) (a) અને (b) બંને
- (6) નાશવંત વસ્તુઓના કિસ્સામાં,
 (a) ઉત્પાદન > પુરવઠો (b) ઉત્પાદન = પુરવઠો (c) ઉત્પાદન < પુરવઠો
- (7) જો પુરવઠો સ્થિર રહે અને માંગ ઘટે તો કિંમત _____ .
 (a) વધે છે (b) ઘટે છે (c) સ્થિર રહે છે
- (8) જો માંગમાં થતો વધારો પુરવઠામાં થતા વધારા કરતાં વધુ હોય તો કિંમત _____ .
 (a) ઘટશે (b) વધશે (c) સ્થિર રહેશે
- (9) વપરાશી વસ્તુઓ માનવીની જરૂરિયાતોને પ્રત્યક્ષ રીતે સંતોષે છે.
 (a) સાચું (b) ખોટું
- (10) સિમેન્ટની માંગ એ સ્વતંત્ર માંગનું ઉદાહરણ છે.
 (a) સાચું (b) ખોટું
- (11) જો પુરવઠામાં વધારો થાય તો પુરવઠા રેખા જમણી બાજુ ખસે છે.
 (a) સાચું (b) ખોટું
- (12) અર્થશાસ્ત્રમાં બજારને સ્થળ સાથે સંબંધ છે.
 (a) સાચું (b) ખોટું

Seat No. : _____

FC-123

February-2025

B.A., Sem.-I

**Minor-DSC-M-ECO-113 : Economics
(Elementary Economics-I)
(NEP)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Critically discuss scarcity-oriented definition of economics given by Prof. Robbins. **10**

OR

1. What is meant by value and price ? Explain the difference between value and price and discuss the Paradox of value. **10**

2. Explain the law of demand with the help of diagram and discuss its exceptions. **10**

OR

2. Explain expansion-contraction and increase-decrease of demand with the help of diagrams. **10**

3. What is supply ? Explain the law of supply with the help of diagram. **10**

OR

3. Explain the difference between supply and stock and discuss various determinants of supply. **10**

4. What is market ? Discuss various functions of market. **10**

OR

4. Explain price determination in the market with the help of demand and supply. **10**

5. Answer the following multiple choice questions : (any **ten**) **10**

- (1) Which economist has given welfare-oriented definition of economics ?
(a) Samuelson (b) Adam Smith (c) Marshall

- (2) The concept of utility is _____.
(a) Subjective (b) Relative (c) Both (a) and (b)
- (3) The demand curve showing the relationship between price of tea and demand of coffee is _____.
(a) Positively sloped
(b) Negatively sloped
(c) Parallel to horizontal axis
- (4) When price falls, consumer's real income _____.
(a) rises (b) falls (c) remains constant
- (5) Expansion and contraction of supply are _____ changes occurring in supply.
(a) Price induced
(b) Other factors induced
(c) Both (a) and (b)
- (6) In the case of perishable goods,
(a) Production > Supply
(b) Production = Supply
(c) Production < Supply
- (7) If supply remains stable and demand falls, then price _____.
(a) rises (b) falls (c) remains stable
- (8) If increase in demand is more than increase in supply, then price _____.
(a) will fall (b) will rise (c) will remain stable
- (9) Consumer's goods satisfy human wants directly.
(a) True (b) False
- (10) The demand for cement is an example of autonomous demand.
(a) True (b) False
- (11) When the supply increases, the supply curve moves towards right side.
(a) True (b) False
- (12) In economics, market has relation with place.
(a) True (b) False
-